

Ekologické základy chovu zvěře

Ekologie

- zabývá se vztahy mezi organismy a jejich životním prostředím
- ekosystém - funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase
- skládá se z živé složky – biocenózy a neživé složky - biotopu

Abiotické faktory

- vzduch
- voda a půda
- světlo – viditelné záření 390-750 nm
- teplo – teplotní optimum 15-30 °C
- vlhkost

Vnitrodruhové vztahy

- obvykle neutrální až kladné
- populace – soubor jedinců téhož druhu žijící na určitém místě v určitém čase
- populační hustota – počet jedince určitého druhu na určité ploše
- optimální populační hustota – všichni jedinci nalézají v prostředí dostatek potravních, klidových a krytových příležitostí ke zdárnému vývoji – růstu a rozmnožování
- z genetického hlediska je předpokladem zdárného vývoje populace min. 60 jedinců, pokud je méně vede to k inbreedingu = příbuzenské plemenitbě

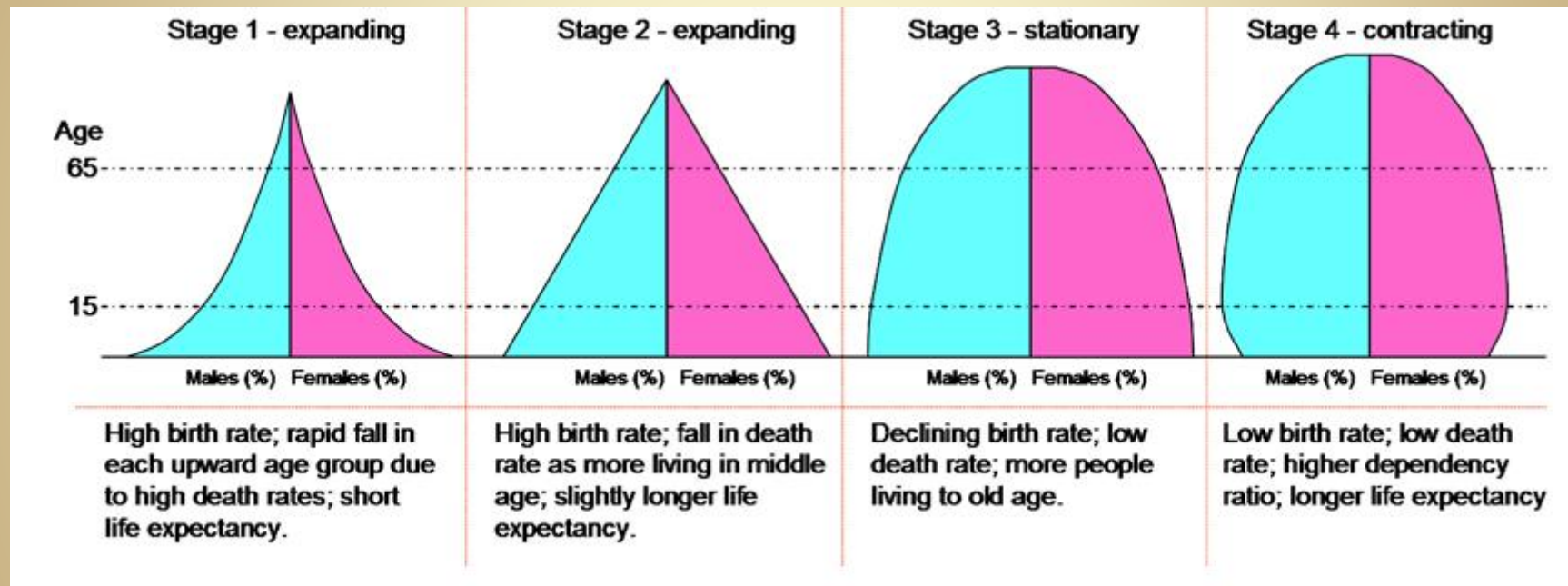
Teritorialita

- potřeba zvěře obsadit minimální rozsah terénu (honitby), který si zvěř označuje, hájí,
- zvěř musí mít dostatek příležitostí k zajištění všech svých životních potřeb
- teritoriální druhy zvěře – srnčí, zajíci, koroptve, většina šelem
- značení teritorií – opticky, hlasově, pachovými značkami, močí a trusem

Poměr pohlaví

- primární poměr pohlaví – samečci a samičky v embryonálním stádiu
- sekundární poměr pohlaví – samečci a samičky těsně po narození
- terciální poměr pohlaví – v dospělosti

Věkové rozvrstvení populace

Mezidruhové vztahy

- neutrální – jelen, zajíc
- protokooperace – volné sdružení dvou nebo více živočišných druhů – pštrosi a kopytníci v Africe
- komenzalismus – jeden druh má prospěch z druhého druhu – hyena z kořisti lva
- mutualismus a symbióza – živočišné druhy si navzájem pomáhají, bakterie v bachorech přežvýkavců
- amenzalismus – napadený jedinec strádá aniž by z toho útočník měl prosěch (bakterie)
- kompetice – konkurenční problém, dva a více druhů mají stejné potřeby (potravní, klidové, krytové) – liška, kuna, rys
- predace – predátor šelma loví kořist
- parazitismus – parazit využívá svého hostitele

Životní rytmus jedince

- početí
- embryonální vývoj
- narození
- růst a vývoj
- pohlavní a fyzická dospělost
- stárnutí
- smrt

Sezónní rytmus zvířete

- v našich podmínkách poměrně výrazný
- chování zvířete spojené s pohlavním cyklem a klimatickými podmínkami
- střídání ročních období
- délka světelného dne, pohlavní aktivita zvířete
- přebarvování, parožení, morfologické změny zažívacího traktu
- tah u ptáků
- migrace zvířete
- přespávání zimy

Denní rytmus zvířete

- aktivita zvířete v průběhu 24 hodin
- rytmus příjmu potravy – porušení způsobuje zažívací poruchy a vede ke škodám

Škody zvěří

- škody na lesních a zemědělských porostech
- povinnost vlastníků lesů uživatelů honiteb dbát na to, aby nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří
- definice pojmu únosná škoda
- turistika a návštěvnost honiteb
- intenzita zemědělského hospodaření
- lesnické hospodaření – stáří porostů, druhové složení dřevin, hospodářské způsoby pěstování lesa
- škody okusem, ohryzem a loupáním

Náhrady škod způsobených zvěří a na zvěři

- škodou se rozumí majetková újma, kterou je možno vyjádřit v penězích
- za skutečnou škodu se považuje zmenšení majetku
- ušlým ziskem je to, čeho mohl poškozený dosáhnout kdyby škoda nevznikla
- náhrada škody – uživatel je povinen hradit škody, které zvěř způsobila, u níž je stanovena doba lovu
- škody zvěří u níž není možno stavy regulovat lovem, hradí stát
- nárok na náhradu škody musí poškozený uplatnit při škodách na zemědělských pozemcích do 20 dnů ode dne kdy škoda vznikla a na lesních pozemcích do 20. července zpětně za předchozí rok, 60 denní lhůta na dohodu, poté 3 měsíční lhůta uplatnění náhrady škody u soudu
- vhodné je posouzení škody soudním znalcem

Ochrana před škodami působených zvěří

- mechanická – oplocenky, individuální ochrana, oplůtky
- chemická – repelenty, nátěry
- přezimovací obůrky pro zvěř